

T.C.
ULAŖTIRMA BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

11 AĐustos 2010

7/15201

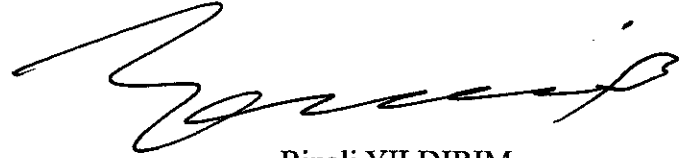
Sayı :B.11.0.SGB.0.01.00.610.01/1547
Konu :İstanbul Milletvekili Sayın
Sebahat TUNCEL'in
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi: TBMM BaŖkanlıĐının 28.06.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-24156 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Sebahat TUNCEL'in 7/15201 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuŖtur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
UlaŖtırma Bakanı

EK :

1) Cevap formu (3 Sayfa)

DAĐITIM:

TBMM BaŖkanlıĐı
BaŖbakanlık

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEBAHAT TUNCER'İN
7/15201 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT), Türkiye'de 2010 yılı itibariyle 3 bin 700 internet sitesinin "keyfi ve siyasi" nedenlerle engellediğini açıklamıştır. AGİT, Türkiye'de medya özgürlüğü ve internette uygulanan sansürü konu alan "Türkiye'de medya özgürlüğü ve internet sansürü" adlı raporunda sansürlerin durumu eleştirilerek Türkiye'nin internet yasasının ifade özgürlüğünü korumada başarısız olduğunu belirterek, yasanın reform edilmesi veya kaldırılması gerektiği çeşitli çevrelerce dile getirilmektedir. Muhalif basın internet üzerinden yasaklanarak cezalandırılmakta hatta hukuki yaptırımlara maruz kalabilmektedir. Google, youtube gibi geniş kesimlerin kullandığı siteler siyasi nedenlerden dolayı kapatılırken, gündem-online.com haber sitesi 7 kez muhalif duruşu nedeniyle kapatılmıştır. Yine Atılım Gazetesi'nin internet sitesi, Eğitim-Sen'in kurumsal sitesi, Ekşisözlük internet sitesi gibi farklı alanlarda muhalif ve farklı duruşu olan pek çok site sansürlenmiştir. Basın özgürlüğünü de yok eden bu yasakçı uygulamalar ne yazık ki Türkiye'de ifade özgürlüğü ve demokratik anlayışın gelişmesinde engel olarak durmaktadır.

SORULAR:

- 1.Bugüne kadar kaç İnternet sitesi hangi gerekçelerle yasaklanmıştır? Siyasi nedenlerle yasaklanan internet sitesinin sayısı nedir?
- 2.Türkiye, Avrupa ülkelerine göre yasaklı site sayısı açısından durumu nedir?
- 3.Günümüz koşulları ve ihtiyaçlarını karşılamayan, yasakçı bir temeli olan Bilişim Yasasının, kamuoyundan gelen talepleri dikkate alarak, ifade özgürlüğü çerçevesinde yeniden düzenlenmesi sözkonusu mudur?
- 4.Muhalif basının ve kesimin İnternet üzerinden sürekli yasaklanması ve sansürlenmesi sitelerin haber alma özgürlüğünü ve ifade özgürlüğünü engellediğini düşünüyor musunuz? Düşünüyorsanız bu yasaklardan vazgeçecek misiniz?

CEVAPLAR:

Ülkemizdeki telekomünikasyon sektöründe yetkilendirmelere ilişkin düzenleme yapma görevi, İşletmecilere verilen yetkilendirmelerin denetlenmesi ve işletmecilerin hizmet sundukları telekomünikasyon şebekesinin hangi usul-esaslara göre işletileceği gibi hususların belirlenmesi ve yeniden düzenlenmesi görevleri mer'i mevzuat hükümleri çerçevesinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı (BTK) tarafından kullanılmaktadır.

BTK bünyesinde yer alan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB) ise, 3 Temmuz 2005 tarihinde TBMM'de kabul edilen 5397 sayılı Kanunla (2559, 2803 ve 2937 sayılı Kanunlarda değişiklik yapan kanun) kurulan bir Başkanlıktır. İnternet hizmetine ait içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı, erişim sağlayıcı ve toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülük ve sorumlulukları ile internet ortamında işlenen belirli suçlarla içerik, yer ve erişim sağlayıcıları üzerinden mücadeleye ilişkin esas usullerin düzenlendiği 5651 sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun" ile verilen görevler, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı bünyesinde bulunan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na yerine getirilir.

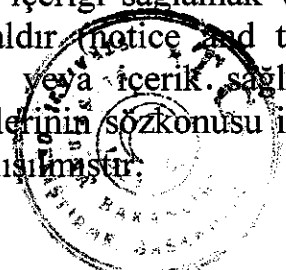
24/10/2007 Tarihli Ve 26680 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan "Telekomünikasyon Kurumu Tarafından Erişim Sağlayıcılara Ve Yer Sağlayıcılara Faaliyet Belgesi Verilmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik", 01/11/2007 Tarihli Ve 26687 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan "İnternet Toplu Kullanım Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik", 30/11/2007 tarihli 26716 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesine Dair Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ve son olarak 01/03/2008 tarihli ve 26803 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Telekomünikasyon Kurumu Tarafından Erişim Sağlayıcılara Ve Yer Sağlayıcılara Faaliyet Belgesi Verilmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde mezkur Kanunun uygulamasına başlamıştır.

Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı bünyesinde ihdas edilmiş İnternet Dairesi de anılan mevzuat hükümleri doğrultusunda görev ve yetkilerini ifa etmektedir.

Kanunun 8'inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen; "26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan; intihara yönlendirme, çocukların cinsel istismarı, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, sağlık için tehlikeli madde temini, müstehcenlik , fuhuş, kumar oynanması için yer ve imkan sağlama suçları ile 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanunda yer alan suçlar erişimin engellenmesi konusu olabilecek suçlar olarak katalog halinde sayılmış ve son olarak 7258 sayılı "Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun" un 5728 sayılı yasa ile değişik 5.maddesinde yer alan " sabit ihtimalli veya müşterek bahis oynatanlar, oynanmasına yer veya imkan sağlayanlar..." hakkındaki düzenleme de bunlara dahil edilmiştir.

Kanunun 8' inci maddesinin ikinci fıkrasında; birinci fıkranın (a) ve (b) bendinde belirtilen suçları içeren İnternet ortamındaki yayınlara erişimin engellenmesi kararının, soruşturma evresinde hakim, kovuşturma evresinde ise mahkeme tarafından verileceği, soruşturma evresinde gecikmesinde sakınca bulunan hallerde yirmidört saat içinde hakim onayına sunulmak kaydıyla Cumhuriyet Savcısı tarafından da erişimin engellenmesi kararı verilebileceği düzenlemesi yer almış, üçüncü fıkrasında ise; hakim, mahkeme veya Cumhuriyet Savcısı tarafından verilen erişimin engellenmesi kararının birer örneğinin, gereği yapılmak üzere Telekomünikasyon Kurumu İletişim Başkanlığına gönderileceği belirtilmiştir.

Telekomünikasyon Kurumu İletişim Başkanlığı erişimi engelleme işleminden ziyade yasalarla belirlenmiş olan suçlarla mücadele kapsamındaki görev ve yetkisini ifa etmektedir. Bununla ilgili olarak; İnternette temiz içeriği sağlamak ve İnterneti suça konu içeriklerden arındırmak amacıyla uyar-kaldır (notice and take down) usulünün işletilmesi sonucu İnternet sitelerinin yer veya içerik sağlayıcılarıyla yazışma yapılmakta bu uygulamalar ile İnternet adreslerinin söz konusu içeriklerden dolayı tamamen engellenmesi sakıncası giderilmeye çalışılmıştır.

Yasanın katalog kapsamında yer verdiği suçlar büyük oranda ve hatta hemen hemen tamamına yakını; temel hak ve hürriyetlerin kısıtlanması ve bu bağlamda ifade özgürlüğünün zedelenmesi gibi sonuçlara yol açmayacak nitelikteki hususlardan ibarettir. Telekomünikasyon Kurumu İletişim Başkanlığı tarafından alınmış olan re'sen erişimin engellenmesi kararlarının %98'i de doğal olarak, Yasanın ve Adalet Komisyonunun gerekçesinde yer verilen ifade özgürlüğüne zarar verilmemesi kaygısı çerçevesinde, temel hak ve hürriyetlerin kısıtlanması riski ile bağdaştırılamayacak suç türlerine ilişkindir. Telekomünikasyon Kurumu İletişim Başkanlığı tarafından alınan re'sen erişimin engellenmesi kararlarının tamamı katalog suçlardan ibarettir.

Öte yandan, Avrupa Ülkeleri erişimini engelledikleri İnternet sitelerini yayımlamadıklarından dolayı bunlara yönelik bir kıyaslama da yapılamamaktadır. Bununla birlikte, açık kaynaklardan yapılan inceleme sonucunda hemen hemen çoğu ülkede özellikle de demokratik Avrupa Ülkelerinde internet içerik düzenlemeleri yapılmakta ve Ülkemizdeki uygulamaların da Avrupa Ülkeleri ile benzerlik gösterdiği gözlenmektedir.

Erişim engelleme istatistiklerine ve istatistik yorumlarına <http://www.guvenliweb.org.tr> adresindeki "istatistikler" başlığı altında detaylı olarak yer verilmiştir.

Ayrıca, 5651 sayılı kanunda yer alan hüküm çerçevesinde, Bakanlığımız tarafından; Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Çocuk Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı ile ilgili Kurum, Kuruluş temsilcileri, işletmeciler ve Sivil Toplum Kuruluşları ile Üniversitelerin temsilcilerinden oluşan İnternet Kurulu kurulmuştur. İnternet Kurulu'nun görevleri arasında; internet konusunda ve internet ortamında işlenen belirli suçlara ilişkin olarak yapılacak iş ve işlemlere yönelik olarak gerekli çalışmaları yapmak ve önerileri belirlemek gibi konular da bulunmaktadır.

